

Силабус курсу

Криміналістика

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма «Економічна безпека та фінансові розслідування»

Дні занять:

Консультації:

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та процесу **Пілюков Юрій Олександрович**

Контактна інформація

yuriy_pilyukov@ukr.net, +380673511962

Опис дисципліни

«Криміналістика» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері правоохоронної діяльності. Основною метою вивчення дисципліни є формування у студентів професійних навичок застосування криміналістичних засобів, способів та методів під час розкриття, розслідування та попередження кримінальних правопорушень. В процесі вивчення дисципліни студенти мають можливість отримати знання про основні проблеми науки криміналістики, її предмет, систему, принципи та методи, ознайомитись з основними теоріями науки. Вивчення «Криміналістики» дозволить студентам набути практичних навичок використання спеціальних знань у кримінальних провадженнях, застосування техніко-криміналістичних засобів, тактичних прийомів проведення слідчих (розшукових) дій, навчитись здійснювати планування, висувати версії, забезпечувати належну організацію розслідування окремих видів кримінальних правопорушень на основі існуючих криміналістичних методик.

Таким чином, вивчення дисципліни «Криміналістика» орієнтоване на глибоке та ґрунтовне засвоєння теоретичних та практичних знань криміналістики у сфері права.

Студент повинен володіти такими компетентностями:

- здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин;
- здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання;
- здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних;
- здатність до застосування спеціальної техніки, спеціальних, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти мають вміти:

- розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності;
- здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин;
- виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності;
- вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
1 / 1	1. Поняття, предмет, завдання науки криміналістики та її зв'язок з іншими науками. Система та методи криміналістики.	Знати історію розвитку криміналістики, предмет, систему, принципи та методи, визначити місце криміналістики в системі права України та її зв'язок з іншими науками	Питання, тести
1 / 1	2. Криміналістична ідентифікація та діагностика.	Розуміти поняття «криміналістична ідентифікація» та «криміналістична діагностика», «ідентифікуємий» та «ідентифікуючий» об'єкти, «ідентифікаційне поле», «ідентифікаційний період», «контактна поверхня», «ідентифікаційні ознаки», «зразки», «групова належність»; «діагностуємий та діагностуючий» об'єкти. Набути теоретичних знань та практичних навичок у призначенні та проведенні ідентифікаційних та діагностичних досліджень об'єктів.	Питання, кейси
1 / 1	3. Загальні положення криміналістичної техніки, як розділу криміналістики. Галузі криміналістичної техніки. Технічні засоби «польової» та лабораторно-дослідницької криміналістики.	Знати загальні положення криміналістичної техніки та її галузей – судової фотографії та відеозапису, трасології, балістики, холодної зброї, технічного дослідження документів, почеркознавства, авторознавства, габітології, криміналістичної реєстрації. Оволодіти знаннями щодо застосування у кримінальних провадженнях технічними засобами «польової» та лабораторно-дослідницької криміналістики.	Питання, тести
1 / 2	4. Загальні положення судової фотографії та відеозйомки. Способи та методи судової фотографії.	Оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками застосування судової фотографії та відеозйомки під час розслідування кримінальних правопорушень, способами та методами судової фотографії при проведенні слідчих (розшукових) дій та лабораторних досліджень.	Питання, кейси

1 / 2	5. Загальні положення трасології. Сліди людини, транспортних засобів, інструментів та механізмів, тварин. Дактилоскопія та її значення у розслідуванні кримінальних правопорушень	Оволодіти поняттям «механізм слідоутворення», вміти класифікувати сліди трасологічного походження, засвоїти основні питання, які вирішуються під час проведення трасологічних експертиз; знаннями з основ дактилоскопії, видів папілярних узорів, їх ознаками, способами виявлення та вилучення слідів рук та їх дослідження.	Питання, кейси
1 / 1	6. Зброезнавство. Судова балістика та хододна зброя.	Знати загальні положення криміналістичного зброезнавства – балістики та холодної зброї, критерії віднесення предметів то вогнепальної та холодної зброї, основні питання, які вирішуються при проведенні балістичних експертиз та холодної зброї.	Питання
1 / 1	7. Поняття документів у кримінальному провадженні. Техніко-криміналістичне дослідження документів.	Знати загальні положення криміналістичного дослідження документів, поняття реквізитів документів, внесення змін в них шляхом підчисток, травлення, змиву, монтажу, основні питання, які вирішуються при проведенні технічних експертиз документів,	Питання, тести
1 / 1	8. Судове почеркознавство та авторознавство.	Знати загальні положення почеркознавства, поняття ознак почерку, вільних, умовно вільних та експериментальних зразків почерку, загальні положення авторознавства, основні питання, які вирішуються при проведенні почеркознавчих та авторознавчих експертиз.	Питання, тести
1 / 1	9. Габітологія, як галузь криміналістичної техніки про ознаки зовнішності людини.	Знати загальні положення габітології, поняття ознак зовнішності людини, порядок опису зовнішності людини методом «словесного портрету», порядок підготовки до проведення впізнання людини за його ознаками зовнішності та портретної експертизи.	Питання
1 / 1	10. Криміналістична реєстрація та криміналістичні обліки.	Знати загальні положення криміналістичної реєстрації, видів та рівнів ведення криміналістичних обліків в органах та підрозділах внутрішніх справ України, їх значення у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень.	Питання, тести
2 / 1	11. Криміналістична тактика. Версії та планування у кримінальному провадженні.	Знати загальні положення криміналістичної тактики, сутність понять «криміналістична рекомендація», «слідча ситуація», «тактичний ризик», «тактичне рішення». Оволодіти знаннями щодо обрання тактичних прийомів під час проведення слідчих (розшукових) дій, оперативних комбінацій, криміналістичних операцій. Вміти висувати і здійснювати	Питання, кейси

		перевірку версій, забезпечувати організацію та планування слідчих (розшукових) дій та розслідування кримінальних правопорушень.	
2 / 2	12 Огляд та його види. Тактика проведення огляду у кримінальному провадженні.	Знати особливості тактики огляду місця події, місцевості, приміщень, трупів, в тому числі під час ексгумації, речових доказів та документів. Вміти обирати тактичні прийоми проведення огляду, організувати планування та фіксацію одержаних результатів.	Питання, кейси
2 / 2	13. Обшук та його види. Тактика проведення обшуку у кримінальному провадженні.	Знати особливості тактики обшуку приміщень, окремих ділянок місцевості, особистого обшуку особи. Вміти обирати тактичні прийоми проведення обшуку, організувати планування та фіксацію одержаних результатів.	Питання
2 / 2	14. Тактика проведення допиту	Знати особливості тактики допиту свідків, потерпілих, підозрюваних, обвинувачених. Вміти обирати тактичні прийоми проведення допиту, організувати планування та фіксацію одержаних результатів допиту.	Питання, кейси
2 / 1	15. Тактика пред'явлення для впізнання.	Знати особливості тактики пред'явлення для впізнання осіб, трупів, речей та документів. Вміти обирати тактичні прийоми проведення пред'явлення для впізнання осіб, трупів, речей та документів організувати планування та фіксацію одержаних результатів	Питання
2 / 1	16. Тактика слідчого експерименту.	Знати особливості тактики проведення відтворення обстановки на місці події та різновидів слідчих експериментів. Вміти обирати тактичні прийоми проведення слідчого експерименту, організувати планування та фіксацію одержаних результатів	Питання
2 / 1	17. Загальні положення методики розслідування кримінальних правопорушень.	Знати загальні положення криміналістичної методики розслідування окремих видів злочинів, оволодіти знаннями щодо загальної та окремих методик розслідування, поняттям «криміналістична характеристика» кримінального правопорушення та її елементів.	Питання, кейси
1 / 1	18. Криміналістична методика розслідування вбивств.	Знати загальні положення криміналістичної методики розслідування вбивств, оволодіти знаннями щодо видів вбивств, окремих слідчих ситуацій, що виникають під час розслідування, вміти обирати окремі методики розслідування, в залежності від слідчих ситуацій та з огляду на особливості їх криміналістичних характеристик.	Питання, кейси
1 / 2	19. Криміналістична методика розслідування крадіжок, грабежів, розбоїв, вимагань та шахрайств.	Знати загальні положення криміналістичної методики розслідування корисливих та насильницько-корисливих злочинів, оволодіти знаннями щодо їх видів - крадіжок, грабунків, розбійних нападів, вимагань, шахрайств та вміти обирати окремі методики розслідування, в залежності від слідчих	Питання

		ситуацій та з огляду на особливості їх криміналістичних характеристик.	
1 / 2	20. Криміналістична методика розслідування розкрадань вчинених шляхом зловживання службовим становищем.	Знати загальні положення криміналістичної методики розслідування розкрадань, вчинених шляхом зловживання службовим становищем. Вміти обирати окремі методики розслідування, в залежності від слідчих ситуацій та з огляду на особливості їх криміналістичних характеристик.	Питання
1 / 1	21. Криміналістична методика розслідування хабарництва	Знати загальні положення криміналістичної методики розслідування хабарництва, вміти обирати окремі методики розслідування, в залежності від слідчих ситуацій та з огляду на особливості їх криміналістичних характеристик.	Питання

Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2589.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25- 26 (29.06.2001). – Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. // Голос України. – 2012. — № 90-91.
4. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.
5. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
6. Алексеев О.О. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О.О. Алексеев, В.К. Весельський, В.В. Пясковський. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 320с.
7. Біленчук П.Д. Криміналістика. Кредитно-модульний курс : підручник / П.Д. Біленчук, Г.С. Семаков. – 4-те вид., змін., допов. і доопр. – К.: ВД Дакор. – 2014. – 520 с.
8. Інноваційне обладнання, пристрої для експертно-криміналістичних досліджень та окремі процесуальні питання проведення судових експертиз / за ред. Ю .В. Циганюк. – Хмельницький: ТОВ «Хмельницький центр нових технологій та інновацій», 2020. – 229 с.
9. Криміналістика: підручник./ В.В. Пясковський, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексеев та ін.- К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 544 с.
10. Пілюков Ю.О. Новели кримінально-процесуального законодавства України у проведенні судових експертиз / Ю.О. Пілюков // Тези доповідей науково-практичного семінару «Можливості судової експертизи під час розслідування злочинів в умовах реформування правової системи в Україні» (26-27 вересня 2019 року). – Тернопіль : ЮФ ТНЕУ, Тернопільський НДЕКЦ МВС України, 2019 – 88 с.
11. Юсупов В. В. Криміналістика в Україні у XX – на початку XXI ст. (історико-теоретичне дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Київ, 2019. 420 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедайннів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма КаІооІ).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять - усно	20
Модуль 1 (теми 1-16) - обговорення кейсів	20
Модуль 2 (теми 17-21) - обговорення кейсів	20
Екзамен (теми 1-21) – білети, тести, завдання, кейси	40

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом